

חיפוש עו"ד:

משפחה: חפש
שם: לחיפוש מתקדם

הלשכה והמחוזות

עורכי דין

הציבור הרחב

מתמחים

עמוד הבית מידע לציבור הדעות דברות הלשכה
דין בגבולות החיסיון המקצועי בין עו"ד ללקוח - במסגרת השתלמות בנושא איסור הלבנת הון

הודעות דברות הלשכה

דין בגבולות החיסיון המקצועי בין עו"ד ללקוח - במסגרת השתלמות בנושא איסור הלבנת הון

25.09.2008

עו"ד שמרית רגב - דוברת הלשכה

ראש הלשכה: "יש לשמר את מרחב הקשר שבין עורכי הדין ללקוחותיהם. החיסיון המקצועי, שלאחרונה ננגס בשיטתיות ב"ביסים" גדולים ומיותרים בתחומים שונים, הינו בלב זכויותיו של הפרט בחברה דמוקרטית"

יו"ר הרשות לאיסור הלבנת הון: "מטרת רשויות האכיפה היא לתפוס את הכרשיים במסגרת המאבק לאיסור הלבנת הון".

ראש לשכת עורכי הדין ויו"ר הרשות לאיסור הלבנת הון אמרו את הדברים בהשתלמות בנושא איסור הלבנת הון, שערך המכון להשתלמות עורכי דין של הלשכה בשיתוף הרשות לאיסור הלבנת הון.

ראש הלשכה, עו"ד יורי גיא-רון, ציין בפתח ההשתלמות, כי הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין כבר דן בעניין הטלת חובת הדיווח על עורכי הדין, ולמרות שטרם הוגשה הצעת החוק, כבר החליט להתנגד עקרונית למממה זו. "בעניינים אלה ככלל, ובנושא הרגיש האחרון בפרט, יש לדעתנו אינטרס ציבורי ולא גילדאי, לפיו יש לשמר את מרחב הקשר שבין עורכי הדין ללקוחותיהם. החיסיון המקצועי, שלאחרונה ננגס בשיטתיות ב"ביסים" גדולים ומיותרים בתחומים שונים, הינו בלב זכויותיו של הפרט בחברה דמוקרטית. אני ער להיותנו אזרחי הכפר הגלובלי, שחלקו הולך ומשתנה גם בעניין זה, אולם האיזון בין יתרונות הפגיעה בחיסיון זה למול חסרונותיה העצומים, מצדיק לדעתנו את מניעת השינוי המוצע במתכונתו זו. אני מצפה ממי שמטפל בעניין בעניינים רשותיות, מזווית הראייה של הרגולטור ושל גורמי האכיפה, שישכיל להבין ולקבל את הצדקתם של השיקולים הציבוריים, הניצבים למול עמדתה הסובייקטיבית של הרשות. מצידה של הלשכה, אני יכול להבטיח את קיומה של אותה מידת ההקשבה והפתיחות האפשריות, שאני מצפה שתהיינה הדדיות".

לדבריו של יו"ר הרשות לאיסור הלבנת הון, עו"ד יהודה שפר, מה שמאפיין את התקופה הנוכחית, הוא שתשומת הלב הציבורית מופנית יותר ויותר לנושאים שיש בהם מן הצהוב ולא תמיד לנושאים החשובים, המחייבים שיתוף פעולה, נושאים בעייתיים והזרקור הציבורי מופנה אליהם, למרבה הצער, רק מעת לעת כשיש טרגדיה כמו הרצח של מרגריטה לאוטין. בהתייחסו לשומרי הסף, דימה את פעילות הרשות לרשת דייגים רגולטורית, שיש לה עלות לא מועטה, והיא נועדה לתפוס כרשיים. לעיתים, אמר, ככנסים דולפניים ברשת הזו. המטרה לתפוס את הכרשיים. אם נותר ברשת הזו חורים גדולים בדמותם של חסיונות לבגלי מקצועות, הנהנים מחופש מוחלט, שעלול להיות מנוצל לרעה על ידי אותם כרשיים וליסיע לבריחתם, לא תושא אפקטיביות במאבק הלבנת הון. יו"ר הרשות הוסיף, כי "הטייטא המתגבשת במשרד המשפטים ביחס להטלת חובות מתחום הלבנת הון גם על עורכי דין, אינה באה לכרסם כהוא זה בחיסיון עורך דין - לקוח. אנו מכירים בעיקרון של זכות הייצוג ובחיסיון עורך דין - לקוח, כעיקרון בעל חשיבות הגוברת אף על האורך במאבק בהלבנת הון, ואין לנו כל כוונה לפגוע בחיסיון זה".

בפתח המושב הראשון שעסק בנושא "עורכי דין ורואי חשבון - שומרי סף או שוטרי סף?" התייחסה עו"ד יעל גרוסמן, הרכזת המקצועית של ההשתלמות, לבעייתיות הטמונה בחוק איסור הלבנת הון. "אנו רוצים להעמיד לדין על מה שנעשה עם כספים שנגנבו, 5 שנים לאחר מכן, כאשר הכספים פוזרו לכל עבר. מתעוררות הרבה מאוד שאלות, הן ביחס לאחריות של מי שבצע את עבירת המקור, לגבי האחריות של כל שותפי הסוד, לגבי האחריות של עו"ד ורו"ח שיעצו לו במהלך הדרך, של הגופים הפיננסיים שבדקו את הכספים". לדבריו עו"ד אלה רובינקו, פרקליטת מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה), פרשת ארנון מהווה את קו פרשת המים, בעקבותיה חוקק חוק, שיצר מערכת איזונים חדשה, שנגעה גם ליחסי החברה פנימה וגם ליחסי החברה הציבורית החוצה, במטרה למנוע משבר. "הטילו חובת רישום, יצרו מנגנוני בקרה מפותחים, העלו את מנגנון הבקרה לדרגה עליונה. יצרו הבחנה בין הדירקטוריון למנכ"ל, וגם הקימו רשות, שאמורה לפקח. נוצרה התיאוריה בעקבות החוק בנושא הקמת הממשל התאגידי. עקרונות של גילוי, שקיפות, דיווח ופיקוח. גם בארץ אימצו את ד"ח גושן על יפני תפיסת הממשל התאגידי. הרציונאל הוא למנוע נזק לציבור הרחב, לא טיפול בעבירות לאחר ביצוע. אם נלך לרציונל של חוק איסור הלבנת הון, נבין שהמטרה היא למנוע סיטואציות, ולישים את הדגש על חובות הדיווח. כל הכוונה היא להפנים נורמות של גילוי, פיקוח, שקיפות ופיקוח. אם אי אפשר לבקש את ישראל והמכפר הגלובלי, נראה שהדרישה להטלת חובות דיווח על עורכי דין עולה בקנה אחד עם מגמה הזו. מצד שני, יש בחוק גם את המתווכים הפיננסיים, לא ברור לי מדוע אלה צריכים לצאת מדלת אמותיו של חוק איסור הלבנת הון, מעמדו של היועץ בארגון הפשיעה, מנויים עליו יועץ המס, רואה החשבון ועורך הדין. אם חובת החיסיון לא תיטוג מפני חובת הגילוי, לא יהיה תוכן לחובת הגילוי והשקיפות, עורך דין לא ידע כיצד לפעול. אם נציב קריטריונים, העבודה תהיה יותר פשוטה. חוק איסור הלבנת הון לא נחקק בישראל מאהבת החוק, אלא כתוצאה מלחץ בינלאומי להוציא את ישראל מהרשימה השחורה. אם לא נטיל חובת דיווח על עו"ד הדבר יבוא אלינו בבלת האחריות אם לא השנה תוך 4 שנים".

"עמדת אלה רובינקו היא דווקנית, ואינה הולמת את עקרונות השיטה. לא ברור איך בנשימה אחת כורכת הפרקליטה יועצי פשע עם עורכי דין ורואי החשבון", אמר עו"ד ז'ק חן. "הגישה של אלה רובינקו רוצה לשנות את הגדרת תפקידם של עורכי הדין. אנו לא יכולים להיות ניצבים של הרשות, ולהימצא משלב של פיצול אישיות מקצועי. אנו צריכים לדאוג לעצמנו. ניגוד העניינים הוא פגיעה אנושה החותרת נגד יסוד הנאמנות ואמון של סוד השיח והאינפורמציה. ההמלצות של ה-AFDF מדברת על דיווח של מידע במהלך ביצוע תפקידו". לדבריו, הלשכה קיבלה החלטה, כי ההמלצות מתאימות יותר למוסדות פיננסיים מאשר למשרדי עו"ד במציאות הקיימת. תוצאת החלטת החובות תהיה יצירת שוק אפור ואף שחור. אנשים יפנו למייעצים שלא יהיו כפופים לחובות אלה. הלשכה אינה יכולה לתת למצב זה של זילות המקצוע. צריכים לעמוד מכל משמר כנגד יוזמה זו. עוד אמר עו"ד חן, כי "עורך הדין אינו פושע ואינו יועץ לארגוני פשיעה. הרשות מבקשת שבמקרה שמוטלת עליו חובה פוזיטיבית לחקור, ובכך להפוך את עו"ד לסוכן של אותה רשות. אם עו"ד ייתן ייעוץ ללקוח. טשטשו הגבול ומיקום עו"ד במקום שבו הוא הבין להיות סוכן. הוא חותר תחת המקצוע שבו נאמנות וסודיות הם הבסיס לעבודה ויכול לגרום נזק".

במושב "המקל והגרר - רגולציה של מוסדות מדווחים", אמר דודו זקן, סגן המפקח על הבנקים, כי הפיקוח על הבנקים לא פועל בחלל ריק אלא לצד גורמי בקרה ופיקוח, ומתקיים שיתוף הפעולה בין הרשויות בדרך של הצלבת מידע ושיתוף במידע. לדבריו, גם לבנקאי יש חובת נאמנות וסודיות. הלבנת הון היא סיכון עצום לבנק. אף בנק לא מעלה על דעתו להיות צינור למימון ארגון טרור. לדבריו עו"ד עירית רוט, היועצת המשפטית של סטיי בנק, יצירת תרבות ארגונית, התומכת בציות, באחריות אישית ובגורמי בקרה ופיקוח. גם אם תהיה לבנק תכנית למאבק בהלבנת הון, אם זה לא יהיה מוטמע בתוך הארגון התוצאות לא תהיינה טובות. "8 שנים אחרי החוק, במבחן התוצאה החוק כשל. יש פה ארגוני פשיעה. החוק הביא לעשרות כתבי אישום על זיוף שיקים. שילוב ניסוח רחב של העבירה זה 10 שנות מאסר הוא קטלני", אמר עו"ד נבות תל צור. "החירה שיש בה אלמנט של עבירה שאינה בה עבירת מקור נוספת לה גם עבירה של הלבנת הון. אני מסכים שיש מקרים קיצוניים של שוחד לפקיד בנק, אז יש הצדקה להפעיל את הסנקציה. עוד אמר, כי "יש לברר על המוסד של העיונים הכספיים. כל הליך עקיף לסנקציה הפלילית הוא מבורך. בנק שלא מקיים את הנחלים זה נזק לבנק ברמת המוניטין, ולכן לא צריך לזלזל בסנקציה הזו. היית מעדיף שהשימוע והעיונים יעשו על ידי גוף שהוא לא הרשות, שהיא גם מפקחת ומבקרית. ההבחנה בין העמדה לדין של פקיד לבין עיצום על בנק היא חשובה. הבנק כמוסד זו קטגוריה אחרת. לבוא להטיל על איגוד אחריות פלילית, משום שפקיד של עשה עבירה, הפוגעת בבנק, רק משום שהחוק היבש מאפשר קונסטרוקציה זו. אני מציע לעצור את העניין כבר כאן ועכשיו". עו"ד שוני אלברק, היועץ המשפטי של הרשות לניירות ערך, ציין, כי חוק איסור הלבנת הון לא נועד להילחם רק בארגוני פשיעה וסמים. "זה לא היעד היחיד. יש ערך לכך שמי שהרוויח משהו מפשע, מי שהשיג כסף באמצעות זיוף. החברה אומרת לו שהוא לא יכול לעשות דבר עם הכסף. זו אמירה

בחירות למוסדות הלשכה 2015

משוב השופטים
שנת המשפט תשע"ה (2014-2015)

אתיקה מקצועית

הצטרף למעגל התורמים
לסיוע משפטי לנחקקים <

אפליקציות ספר עורכי הדין עכשיו להורדה לסמארטפון

חברתית. יש פה ערך מוגן כשלעצמו.

במושב בנושא "שיתוף פעולה וזרימת מידע בין רשויות" בהנחיית עו"ד יוסי סדבון, אמר ניצב יואב סגלוביץ, מפקד להב 433, כי "אחד התפקידים של מערכות האכיפה הוא לשמור על זכויות. אז נכון שכרגע רואים את החשוד מול העיניים, אבל יש גם קורבנות עבירה. אני לא שומע את קולם. תפקידנו לשמור על זכויות אנשים לא להיפגע מעבירות ולשמור על המדינה. זה נמצא בלב העשייה של מערכות האכיפה. אנו מזמן איבדנו את האיזון בהשוואה למה שקורה בעולם. לכן, כשאנו מצויים במטרה הזו, קל לבוא ולומר מה הן זכויות הפרט. תפקידנו לפעול כחוק. אותו חדר במטה הארצי, שהזכיר עו"ד סדבון, שיושבים בו נציגים מרשויות האכיפה ויש בו שינוע חומר, הוא מאוד יפה. יש הפרדה מוחלטת בין מאגרי המידע של הגופים. אין אפשרות לקבל מידע ללא אישור. המטרה היא לייצר מצב שהאזרחים יתנהלו בשלום ושהחשודים יפחדו. עו"ד שגיא סיון, סגן לפרקליט המדינה, אמר, כי "יש הבנה במערכת אכיפת החוק בישראל, לאור תיקי חפציבה ועוד, שבלי שיתופי פעולה בין הרשויות אי אפשר להצליח לנהל את הדברים". "עד התיאור האחרון של יוסי סדבון, שיושבים נציגי רשות חקירה באותו חדר במטה הארצי ויש "שינוע החומר", הייתי רגוע, אמר עו"ד יהושע רזניק, לדבריו, הוא מוטרד כאזרח מהסיטואציה. "אפשר לדבר על שני מסלולים. האחד, מסלול משפחות הפשע. אנו מצויים בתקופה של ניסיונות לחימה בפשע. כל השומע ובעיקר הציבור, לא מטריד אותן שרשויות האכיפה יאספו את כל המידע כדי להחליטם תהיה רחבה ככל האפשר. המסלול השני, האזרח, שיועד שבסביבות אחרות שיהיה חשוף, כאשר החוק קובע שהעברת אינפורמציה בין הגופים אינה פגיעה בפרטיות. זה תלוי בזווית הראייה. חלק גדול מהאזרחים כן מודאג. משום שהועדה המתמדת קובעת יעדים לחקירה. ויכול להיות ששני עורכי דין יכנסו לתוך הרשימה של יעדים, משום שהם עורכי דין של אותם גורמים, והחקירה תתפתח ותתמקם. עוד אמר, כי משטרת ישראל, שמקבלת את החומרים רשאית להעביר לרשויות אחרות. ניקח את תקנה 2 לכללים, שהמפקח הכללי למשטרה והשב"כ ימנו גורמים שיחליטו לגבי שימוש במידע. הגורם המוסמך שרשאי להחליט על השימוש במידע והעברתו הלא הוא קצין בדרגת ניצב משנה ומעלה. ניצב במשטרת ישראל. על זה אמרים "נותנים לחתול לשמור על השמנת". לדברי יו"ר הרשות, עו"ד יהודה שפר "הגיע הזמן להסתכל מה עשו בעולם כדי להתמודד עם הפשיעה המאורגנת. בעולם הירידו את רף ההוכחה לגבי פעולות נגד הרכוש, וכן הקלו על מעבר המידע בין הגופים. אני לא רואה הצדקה להטיל משקלות כבדים על הגופים בהעברת המידע. בחוק הגדירו רשימה סגורה של גופים.

לשכת עורכי הדין בישראל
אהבתי

25,702 אנשים אוהבים את לשכת עורכי הדין בישראל.

גופים קשורים

- המכון להשתלמות עו"ד
- שכר מצוה
- המוסד לבוררות
- המוסד הארצי לגישור
- החברה הכלכלית
- קרן גמלאות

במושב האחרון, שעסק בשיקולי אכיפה, בקשה עו"ד גרוסמן להתייחס לשאלה, האם הרעיון של איסור הלבנת הון, שהיה אמור להוסיף ערך מוסף לאכיפה הפלילית, הצליח. לדבריה, אם התשובה היא לא, יש פחות או יותר אותה כמות הרשעות, יכול להיות שיש לשנות את החוק. לדברי עו"ד אביה אלף, מנהלת המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, מוגשים כתיב אישום בנושא הלבנת הון נטו, ויש לשאוף לכך על מנת להרתיע. "יש שינוי. יש מדד אובייקטיבי לשינוי. אם ישראל רוצה להצטרף לרשימת המדינות המתוקנות היא צריכה לפעול בהתאם. בשנת 2006 היו למעלה מ-500 אלף דיווחים מהגופים הפיננסיים. בשנת 2006 הוגשו 8 כתיב אישום. זה מראה שאין זילות של חוק איסור הלבנת הון". עו"ד פול לבדס, היועץ המשפטי של הרשות לאיסור הלבנת הון, ציין, כי המדידה היא קשה. אשר לסוגיית האכיפה, היא מתקשרת לתפקיד הסקטור הפיננסי, הנוטל חלק פעיל בדיווח על העבירות וכן בשלב החילוט. במישור המניעה זה לא רק לבדוק את היקפי הדיווחים אלא עד כמה הם סייעו למערכות אכיפת החוק להגיש כתיב אישום והרשעות. עבירת הלבנת הון היא עבירה שיש לה ערך מוגן כשלעצמה. כאשר עברייני עובר עבירת הלבנת הון ומנסה לטשטש את הכספים, יש לנקוט הליכים. עו"ד יאיר גולן ציין שמה שחסר זה שלא היה שום דיון משפטי מקדים על כך שיכולים להעניש צדדים שלישיים בגין העבירות.

לא בכל תיק של זיוף שיק להעמיד לדין על הלבנת הון. היום יש מגמה הולכת וגוברת להעמיד לדין גם בגין עבירת המקור וגם בעבירת הלבנת הון. יש להבחין בין אכיפה להפללה". עו"ד אורית סוון, המשנה לפרקליט המדינה, אמרה שכל הפשיעה הכלכלית שיש בה גם הלבנת הון נוגעת לכולנו. כך זה הבנק למסחר, חפציבה, השתלטות על מכריזה של המדינה. זה פוגע ברשויות המדינה. לכן, בא החוק ואומר, כי הכסף אינו של העברייני. החילוט אינו עונש. בתגובה, ציין עו"ד דוד ליבאי, כי חילוט הוא עונש ועונש כבד מאוד. עבירה של הלבנת הון היא חידוש חינוי. החידוש למלחמה במאפיות הוא חינוי יעיל, משום שמחד מסייע לבית המשפט לעצרו, וכן מבאי להקפאה מיידית של הרכוש. המחלוקת היא מכל מה שנבוע מסעיף 3 (ב) לחוק. מי שעושה פעולה ברוש חוקי, אך לא דיווח. כשמאשימים משהו בכותרת של הלבנת הון, אותו אדם חרק מהבנקים. למעשה פוגעים ביכולתו של אדם לפעול. זה לא הלבנת הון. תכנו את זה במינוח הנכון. תגדירו את העבירה כאי דיווח במטרה להסתיר רכוש, כיון שהוא לא רוצה שמש הכנסה או שאישתו ידעו על הרכוש. אין חזקה שמי שמסתיר רכוש חזקה על כך שיש פה פשע. כולנו מורגלים שחילוט זה לא עונש, כי כתוב שזה נוסף לכל עונש אחר. חילוט הוא עונש חמור, משום שתופסים לאדם את רכושו שלו".

שלח לחבר | לראש העמוד | גרסה להדפסה | ארכיון | חזרה